

20 apr 2017 -07:34

Horizon scanning farmaceutische producten: wat zit er in de 'pipeline' van de industrie?

Op verzoek van 'The BeNeLuxA Initiative - Collaboration on Pharmaceutical Policy' (zie kader onderaan) heeft het Belgische Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) onderzoek gedaan naar een mogelijk gezamenlijk horizon scanning systeem (HSS) voor farmaceutische producten in België, Nederland, Luxemburg en Oostenrijk. Bij horizon scanning gaat men op zoek naar producten in ontwikkeling die een belangrijke impact kunnen hebben, zowel budgettair als klinisch. Dergelijk systeem kan de deelnemende landen ondersteunen bij hun gezondheidszorgbeleid en kan hen de thema's helpen identificeren waarrond ze nauwer kunnen samenwerken.

In elk land waar een geneesmiddel op de markt komt, worden min of meer dezelfde evaluatie- en besluitvormingsprocessen rond prijsbepaling en terugbetaling doorlopen. Het was dan ook een logische stap om samen met onze Nederlandse bureaus te kijken of we niet beter een aantal dingen konden samen doen. Al snel daarna vervoegden ook Luxemburg en daarna Oostenrijk de club. Ook voor de farmaceutische bedrijven bieden dergelijke samenwerkingen voordelen: meer efficiëntie, omdat ze slechts één keer hun dossier voor terugbetaling moeten indienen.

Bij horizon scanning (HS) worden systematisch een groot aantal bronnen geraadpleegd, om potentieel belangrijke ontwikkelingen en trends te voorspellen, in dit geval in de farmaceutische sector. HS in het kader van de BeNeLuxA samenwerking heeft als doel om vroegtijdig farmaceutische producten op te sporen die in de toekomst internationaal, maar ook nationaal een grote financiële, klinische en/of organisatorische impact op het gezondheidssysteem kunnen hebben.

Een centrale horizonsscanning eenheid

Het KCE stelt voor om één gezamenlijke, centrale 'HS-eenheid' op te richten voor alle deelnemende landen. Deze eenheid zou een brede waaier aan bronnen moeten scannen (bv. originele wetenschappelijke studies, productinformatie, wetenschappelijke literatuur, rapporten van regulatoren, financieel nieuws, persartikels enz.) en een database opzetten die toegankelijk is voor de HS-experten van de deelnemende landen. Deze database bevat informatie over alle nieuwe of opkomende geneesmiddelen binnen een bepaalde tijdshorizon.

Naast de openbare bronnen zou aanvullende informatie van de industrie kunnen worden gebruikt om de uitkomsten te toetsen. Irina Cleemput, KCE-onderzoekster: 'Producenten beschikken immers over de exacte informatie van opkomende producten, de geschatte lanceringsdata en prijsmarges. Ook kunnen zij duiden welke producten niet meer relevant zijn, bv. omdat het onderzoek werd stopgezet'.

Vroegtijdige signalering dankzij gezamenlijke criteria

Het KCE doet voorts aanbevelingen voor een verdere filtering door de HS-eenheid op basis van vooraf vastgestelde criteria. Door een verdere prioritering kan men uiteindelijk tot een lijst komen met producten waarmee de beleidsmakers van de vier landen gezamenlijk aan de slag kunnen gaan, bv. voor gezamenlijke prijsonderhandelingen. Maar de uitkomst kan ook interessante informatie opleveren voor nationaal gebruik, o.a. voor budgetplanning en eventueel zorgorganisatie.

Pharma.be akkoord onder bepaalde voorwaarden

De Belgische Algemene Vereniging van de Geneesmiddelenindustrie, Pharma.be, heeft zich alvast bereid verklaard om mee te werken aan een gemeenschappelijk HS, onder bepaalde voorwaarden. Zo moet o.a. informatie die niet publiek beschikbaar is, vertrouwelijk blijven. Verder mag een deelname aan het HSS de bestaande procedures niet doorkruisen en geen verplichtingen opleggen. Daarnaast mag een HSS niet leiden tot een afzonderlijk budget voor nieuwe geneesmiddelen, en moeten alle bedrijven de kans krijgen om eraan deel te nemen.

Onderzoek gebaseerd op internationale vergelijking en bevraging van stakeholders

Voor de ontwikkeling van de aanbevelingen voor een gezamenlijk HSS maakte het KCE een internationale vergelijking van acht systemen. Daarnaast vroegen de onderzoekers verschillende stakeholders in de deelnemende landen (vertegenwoordigers van de ministers van volksgezondheid en nationale HS-experten) naar hun behoeften en doelstellingen m.b.t. het HSS.

BeNeLuxA-samenwerking: de krachten bundelen

In 2016 kondigden de Belgische, Nederlandse, Luxemburgse en Oostenrijkse regeringen aan samen te gaan werken op het vlak van farmaceutisch beleid. Meer specifiek zouden ze de krachten bundelen bij beslissingen rond de terugbetaling van farmaceutische producten. Deze samenwerking staat bekend onder de naam 'BeNeLuxA Collaboration (of Samenwerking) en omvat de thema's Horizon Scanning, Health Technology Assessments (HTA), het uitwisselen van informatie en samenwerking bij beslissingen rond de terugbetaling van farmaceutische producten.

Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg
Administratief Centrum Kruidtuin, Doorbuilding (10e
verdieping)
Kruidtuinlaan 55
1000 Brussel
België
+32 2 287 33 88
<http://kce.fgov.be>

Gudrun Briat
Wetenschappelijke communicatie
+32 475 274 115
press@kce.fgov.be